

Sygn. akt II KZ 15/22

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Andrzej Stępka

w sprawie **B. P.**,

skazanej z art. 286 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 27 kwietnia 2022 r.

zażalenia skazanej

na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 4 marca 2022 r., sygn. akt II AKo (...)

o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania

**stwierdza swoją niewłaściwość i przekazuje sprawę do
rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...)**

UZASADNIENIE

Przewodniczący Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w (...), zarządzeniem z dnia 4 marca 2022 r., sygn. akt II AKo (...), na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k., odmówił przyjęcia wniosku skazanej B. P. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w R. z dnia 7 marca 2019 r., sygn. akt II K (...), utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w L. z dnia 5 grudnia 2019 r., sygn. akt II AKa (...), bowiem nie usunęła ona braku formalnego osobistego wniosku o wznowienie postępowania – nie złożyła wniosku sporządzonego i podpisanego przez adwokata lub radcę prawnego.

Na powyższe zarządzenie skazana wniosła zażalenie, w którym domagała się jego uchylenia, jako naruszającego jej prawa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 35 § 1 k.p.k. sąd bada z urzędu swoją właściwość, a w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekazuje sprawę właściwemu sądowi lub innemu organowi. Z kolei art. 27 k.p.k. stanowi, że Sąd Najwyższy rozpoznaje kasacje oraz środki odwoławcze i inne sprawy w wypadkach wskazanych w ustawie.

W związku z tym w pierwszej kolejności należało rozstrzygnąć, czy w przedmiotowej sprawie Sąd Najwyższy jest właściwy do rozpoznania zażalenia skazanej na odmowę przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w L.

Ta kwestia w orzecznictwie Sądu Najwyższego nie jest rozstrzygana jednolicie. Przeważa pogląd, że na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, niezależnie od tego, czy zostało ono wydane w sądzie apelacyjnym, czy też w Sądzie Najwyższym, zażalenie rozpoznaje na posiedzeniu Sąd Najwyższy, co do zasady, w składzie jednego sędziego. Jedynie w wypadku, gdy tego rodzaju zarządzenie zostało wydane w sądzie okręgowym, to właściwym do rozpoznania wniesionego na nie zażalenia jest sąd apelacyjny. Tak też powyższa problematyka przedstawiana jest w literaturze przedmiotu (zob. D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, *Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany*, LEX/el. 2021, art. 545, tezy 1.3 i 11; J. Matras [w:] *Kodeks postępowania karnego. Komentarz, wyd. II*, red. K. Dudka, Warszawa 2020, art. 545, teza 3.3; J. Grajewski, S. Steinborn [w:] *Komentarz aktualizowany do art. 425-673 Kodeksu postępowania karnego*, red. L. K. Paprzycki, LEX/el. 2015, art. 545, teza 1.4).

W tej materii w orzecznictwie wyrażono również odmienne zapatrywanie. Mianowicie, Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 16 listopada 2021 r., sygn. akt III KZ 46/21, stwierdził, że właściwym do rozpoznania zażalenia na zarządzenie prezesa/upoważnionego sędziego sądu apelacyjnego odmawiające przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania jest sąd apelacyjny, a nie Sąd Najwyższy. Zażalenie na takie zarządzenie rozpoznaje sąd apelacyjny według ogólnych zasad - czyli z reguły - w składzie jednego sędziego (art. 30 k.p.k.). Podobnie tę kwestię

rozstrzygnięto w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2021 r., V KZ 51/2.

Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę to stanowisko podziela. Wprawdzie w sprawie o sygn. akt III KZ 46/21 u podstaw odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania legły inne względy (złożenie wniosku powołującego się na okoliczności z art. 540b § 1 k.p.k. po upływie terminu zawitego) lecz zarówno tryb, jak też podstawa prawna decyzji odmawiającej przyjęcia wniosku były identyczne (zarządzenie wydane na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k.). Co więcej, w uzasadnieniu tego postanowienia Sąd Najwyższy szczegółowo rozważał z perspektywy właściwości sądu również taki układ procesowy, z jakim mamy do czynienia w niniejszej sprawie, podkreślając, że „(...) w wypadku wznowienia postępowania (...) sądem <<wznowieniowym>> mogą być sądy okręgowe, apelacyjne oraz Sąd Najwyższy (art. 544 § 1 i 2 k.p.k.) i sam wniosek o wznowienie postępowania składa się nie do sądu, którego orzeczenia wniosek dotyczy, ale sądu <<wyższego rzędu>> (poza wyjątkiem, gdy sprawa dotyczy wznowienia postępowania zakończonego orzeczeniem samego Sądu Najwyższego). Nie jest więc tak, odmiennie aniżeli w wypadku kasacji, że o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania mógłby decydować prezes sądu/sąd, którego orzeczenia wniosek dotyczy (poza oczywiście orzeczeniami Sądu Najwyższego). O ile zatem od orzeczeń wydanych w sądzie okręgowym przysługuje środek odwoławczy do sądu apelacyjnego (art. 547 § 1 k.p.k.), to już w wypadku sądów apelacyjnych oraz Sądu Najwyższego taki środek do <<sądu wyższego rzędu>> od ich decyzji procesowych nie przysługuje (w wypadku Sądu Najwyższego, co oczywiste, trudno zresztą by było inaczej) – a co najwyżej, w sytuacjach przewidzianych przez ustawę, przysługuje środek odwoławczy do odpowiedniego składu sądu apelacyjnego lub Sądu Najwyższego”.

Zważywszy, że wyrażony w tym postanowieniu pogląd poprzedzony został szczegółową i wszechstronną analizą wszystkich wchodzących w grę zagadnień i unormowań oraz starannie, racjonalnie i przekonująco umotywowany, zaś zaskarżone zarządzenie zostało wydane w zbliżonym układzie procesowym, nie ma konieczności ani nawet potrzeby powtarzania zawartych w nim argumentów.

Odsyłając do tego orzeczenia (dostępnego w bazie orzeczeń Sądu Najwyższego) pozostaje stwierdzić, że właściwym do rozpoznania zażalenia skazanej B. P. na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) odmawiające przyjęcia jej wniosku o wznowienie postępowania będzie Sąd Apelacyjny w (...) w składzie jednego sędziego (art. 30 k.p.k.).

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.